

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości S. w W. w upadłości
likwidacyjnej w W.
przeciwko E. K.
z udziałem Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gorzowie Wielkopolskim
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 16 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 28 października 2020 r., sygn. akt V ACa 397/19,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **nie obciąża skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej E. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 28 października 2020 r.,

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Zdaniem skarżącej w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w postaci konieczności odpowiedzi na pytania: 1) czy art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022, poz. 924, dalej: „ustawa o SKOK”) w zw. z art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. z 2022, poz. 2324, dalej: „pr. bank.”) jest procedurą obligatoryjną, której niedochowanie skutkuje nieważnością wypowiedzenia umowy kredytu czy też pożyczki; 2) czy procedura ta ma zastosowanie do dłużników osobistych, czy również do dłużników hipotecznych

w sytuacji, gdy skorzystanie przez dłużnika osobistego z zawartej tam procedury nie nastąpi; 3) czy zawarcie aneksu do umowy pomiędzy powodem a dłużnikiem osobistym przedłużającego czas trwania umowy pożyczki bez wiedzy i woli dłużnika hipotecznego może skutkować odpowiedzialnością tego dłużnika, gdy pozew przeciwko dłużnikowi hipotecznemu został wniesiony po upływie czasu obowiązywania umowy w wersji przed podpisanym aneksem.

Sformułowane przez skarżącą wątpliwości na tle wskazanych przepisów nie odpowiadają założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Wyartykułowane przez nią problemy nie mają charakteru abstrakcyjnego i uniwersalnego, lecz są osadzone w okolicznościach konkretnej sprawy i są pytaniem w tej właśnie sprawie. Problemy te dotyczą powstałych *in casu* jej wątpliwości na tle wskazanych przepisów. Skarżąca, powołując się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, polemizuje z rozstrzygnięciem Sądu drugiej instancji, który wskazał, że art. 75c pr. bank. ma zastosowanie do działalności SKOK-ów od dnia wejścia w życie art. 36 ust. 1a ustawy o SKOK, czyli od 26 listopada 2015 r., zatem w rozpoznawanej sprawie, dający pożyczkę przed wypowiedzeniem umowy nie był obowiązany do poinformowania biorącego pożyczkę o możliwości restrukturyzacji umowy, jednocześnie podnosząc, że nawet w aktualnym stanie prawnym brak propozycji restrukturyzacji zadłużenia nie wpływa na ważność i skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu, a jedynie może stanowić podstawę ewentualnej odpowiedzialności kontraktowej. Nie ma zatem argumentów wskazujących na konieczność wypracowania reguł dotychczas nieomówionych w orzecznictwie i doktrynie.

Oparcie zaś wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 28 marca 2007 r.,

II CSK 84/07). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06).

Zdaniem skarżącej istnieje potrzeba wykładni art. 73 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz. U. z 2023, poz. 146, dalej: „u.k.w.h.”), który budzi poważne wątpliwości i wywołuje rozbieżność w orzecnictwie sądów powszechnych co do rozumienia, iż zgodnie z tym przepisem może „podnosić zarzuty przysługujące dłużnikowi oraz te, których dłużnik zrzekł się po ustanowieniu hipoteki”. Konsekwencją tego jest wątpliwość co do zakresu zarzutów przysługujących dłużnikowi hipotecznemu w sytuacji niewypełnienia przez dłużnika osobistego procedury określonej w art. 75c pr. bank., o czym świadczy fakt, iż w świetle wykładni celowościowej możliwe jest przyjęcie również stanowiska odmiennego od tego, które przyjął Sąd drugiej instancji w niniejszej sprawie.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje, by istniała potrzeba wykładni powołanych przepisów. Zauważyć należy, że art. 73 u.k.w.h. nie został objęty zarzutami skargi, zatem już z tego powodu sformułowane przez skarżącą wątpliwości interpretacyjne na tle tego przepisu nie mogą stanowić podstawy jej przyjęcia. Coś się zaś tyczy wyartykułowanych wątpliwości na tle art. 75c pr. bank., to stanowią one w istocie powtórzenie wskazanych przez skarżącą problemów, mających stanowić istotne zagadnienie prawne. Kwestie te osadzone są w okolicznościach konkretnej sprawy. W istocie skarżąca pod pozorem potrzeby wykładni art. 75c pr. bank. kwestionuje rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji, o czym była mowa wyżej. Nie ma zatem argumentów jurydycznych przemawiających za potrzebą wypowiedzenia się przez Sąd Najwyższy w sformułowanych przez skarżącą kwestiach.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. Ze względu na trudną sytuację materialną skarżącej o kosztach

postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.